

GD neemt met nieuwbouw en SPF-pluimvee voorsprong in gezondheids onderzoek

In niets lijkt het nieuwe gebouw op het GD-terrein in Deventer op een pluimveestal. De aluminiumkleurige panelen op de blauwe stenen ondermuren hebben meer weg van een modern magazijn. Toch zullen hier binnenkort honderden kippen zijn gehuisvest. Voor proeven en voor de productie van diagnostica, zegt GD. Maar wat bedoelt de organisatie daar precies mee?

ing. Geesje Rotgers

Bij het verschijnen van deze V-focus liggen de eerste SPF-broedeieren waarschijnlijk niet in de broedkasten van het nieuwe gebouw. Met zijn pluimveestapel neemt GD geen enkel risico. Het uitbroeden van de SPF-kuikens gebeurt dan ook in eigen huis, om elk risico op besmetting uit te sluiten. Verhuizen van het bestaande SPF-koppel uit Lelystad naar de nieuwe locatie in Deventer, vindt GD al te risicovol. "Wij hebben niet de absolute garantie dat het koppel onderweg gevrijwaard blijft van ziekten", zegt Jan Workamp, sectormanager pluimvee. "Daarom beginnen wij in Deventer met een nieuw koppel en dus met de inleg van SPF-broedeieren." De nieuwe stal oogt als één gebouw. In werkelijkheid zijn het twee gebouwen die in klimaat en ruimte volledig van elkaar gescheiden zijn, met elk een eigen ingang. In de ene stal wordt

het SPF-pluimvee gehouden, zowel vleeskuikenmoederdieren als legmoederdieren, in de tweede ruimte vinden de dierproeven plaats.

SPF-pluimvee

De SPF-kippen zijn vrij van een groot scala ziektekiemen. Ze worden daarom onder geïsoleerde omstandigheden gehouden en niet gevaccineerd tegen gangbare pluimveeziekten. Uiteraard wordt maandelijks gecontroleerd of er toch een besmetting is opgetreden. GD gebruikt de broedeieren en de nakomelingen van de SPF-dieren voor de vervaardiging van diagnostica. Diagnostica zijn bestanddelen van laboratoriumtesten die aandoeningen en/of besmettingen met bepaalde kiemen kunnen aantonen. De diagnostica worden op de eerste plaats gebruikt in het eigen laboratorium. Maar ook externe laboratoria, over de hele wereld, vragen naar deze producten. Bovendien leveren de broedeieren bestanddelen voor viruskweek en virusneutralisatietesten. En uiteraard worden de ziektevrije SPF-dieren ingezet voor proeven. "Verkopen van deze SPF-dieren aan derden? Nee, dat is uitgesloten", antwoordt Workamp resoluut. "Daarmee zouden wij de voordelen hiervan uit handen geven." Hoewel GD in zijn oude locaties in Beekbergen en Lelystad om hygiëneredenen geen bezoekers toeliet in zijn SPF- en proefstallen, is dat hier wel beperkt mogelijk. "Wij blijven terughoudend in het toelaten van bezoekers, maar als iemand echt geïnteresseerd is, zoeken we een mogelijkheid", zegt Workamp. De 'steriele' SPF-ruimten betreden blijft echter streng verboden. De ramen in een centrale gang bieden nu voldoende zicht in de stal.

Isolatoren

Enigszins trots lopen Workamp en zijn collega, dierenarts Teun Fabri, langs een rij isolatoren.

Ze moeten nog in stelling worden gebracht, maar dat gaat binnenkort gebeuren. Maar liefst 28 worden er geïnstalleerd. Een organisatie als GD kan niet zonder. In deze grote 'couveuses' worden onder andere infectieproeven gedaan. Per isolator wordt de in- en uitgaande lucht gezuiverd, zodat ongewenste ziektekiemen niet in de omgeving terecht kunnen komen. Daarnaast kan het klimaat in de isolator uiterst constant worden gehouden. "De overheid, het pluimveebedrijfsleven, de farmaceutische industrie, maar ook andere bedrijven laten hierin proeven uitvoeren", zegt Workamp. Een aantal recente voorbeelden van proeven wil hij wel noemen. "Twee jaar geleden werd de pluimveehouderij geconfronteerd met ernstige productieproblemen bij koppels leghennen door een nieuwe IB-variant. Collega's in de sectiezaal vermoedden toen een infectie met IB op zeer jonge leeftijd. In dit soort isolatoren hebben wij toen onderzoek gedaan naar de oorzaken van de infectie en naar mogelijke preventie maatregelen." Voor de farmaceutische industrie toetst GD geregeld de kwaliteit van vaccins en medicijnen, om te kijken in welke mate ze beschermen tegen ziekten. In de isolatoren kan het effect van het middel zonder risico's worden beproefd bij verschillende besmettingsniveaus. Ook voor transmissieproeven zijn de nieuwe isolatoren zeer geschikt, omdat de isolatoren aan elkaar gekoppeld kunnen worden.

Proefstallen

Naast de isolatoren beschikt GD over zes klimaatgescheiden afdelingen, die naar believen kunnen worden ingericht. In één afdeling zijn inmiddels grote grondhokken gemaakt; in een andere staan enkele rijen batterijkooien met individuele voergootjes. "Hier gaan we als eerste proeven doen waarin we voer en management combineren met gezondheidsaspecten", zegt Fabri. "Zo kunnen wij bijvoorbeeld testen of Reo-virussen eerder aanslaan bij een bepaalde voerkwaliteit". De ruimten zijn multifunctioneel en op vele manieren in te richten. "Hierin kunnen wij eventueel ook onderzoek doen bij andere diersoorten, zoals konijnen of biggen", zegt Fabri.

In de startblokken

De eerste proeven die in de nieuwe proeflocatie zullen plaatsvinden, zijn al in voorbereiding. Zo gaat GD er de werking van alternatieve geneesmiddelen tegen histomonas testen. De kiem veroorzaakt 'blackhead' bij kalkoenen en kippen. En ook het E. coli-onderzoek staat hoog op het prioriteitenlijstje. Er moet een diermodel komen voor de schadelijke ziekte, zodat dierproeven in de toekomst gestandaardiseerd kunnen worden uitgevoerd en resultaten vervolgens met elkaar kunnen worden vergeleken. Verschillende proeven zullen worden gedaan met (kuikens van) SPF-dieren. Deze hebben als groot voordeel dat de resultaten van de infectieproeven niet vertroebeld worden door andere ziekten die kippen onder de leden kunnen hebben. "Zo kunnen we exact de consequenties bepalen van afzonderlijke infecties en behandelingen", aldus Workamp. De tamelijk unieke combinatie van SPF-pluimvee met de modernste onderzoeksfaciliteiten schept talrijke onderzoeksmogelijkheden. Toch willen Workamp en Fabri wel één beperking stellen aan het onderzoek: het moet altijd gaan om het verbeteren van de diergezondheid.

AAN HET WERK

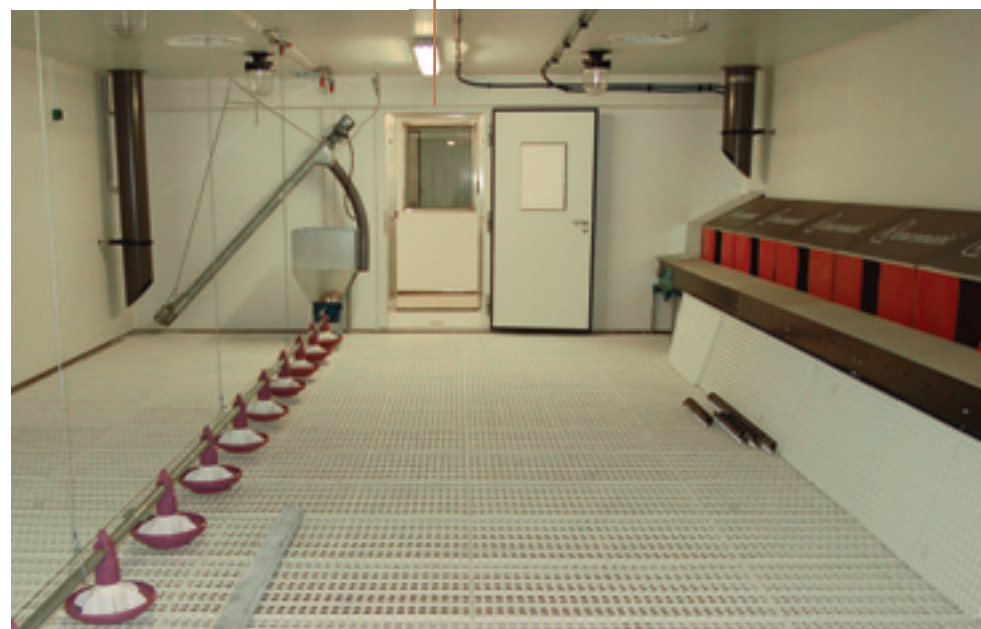
Teun Fabri (links) en Jan Workamp (rechts) kunnen niet wachten tot de afdelingen gevuld zijn met dieren en zij erin aan de slag kunnen.

Foto: Geesje Rotgers

SPF-STAL

Eén van de vier afdelingen voor de huisvesting van SPF-moederdieren.

Foto: Geesje Rotgers

ISOLATOREN

Deze 'couveuses' zijn bij uitstek geschikt voor het uitvoeren van infectieproeven.

Foto: Geesje Rotgers